

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Institvtionvm// Ad Vniversvm// Ivs Pontificivm, Sive//
Canonicvm, Libri Qvatvor**

Lancellotti, Giovanni Paolo

Basileae, 1566

x. De Desponsatione impuberum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61756](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61756)

obseruent: si autem se invicem A
admittere noluerint, ne forte
peiora inde contingant, vt eam
scilicet ducat, quam odio quis
habet, videtur, quòd ad exem-
plum eorum, qui societatem
fide interposita contrahunt, &
postea sibi invicem remittunt,
hoc possit æquanimiter ferri ^a.

Ex sponsalibus, vt etiam ti-
tulo superiore docuimus, ori-
tur publicæ honestatis iustitia,
si purè contracta sint, & con-
sensus non defuerit, quamvis
alioqui frigiditatis, consanguini-
tatis, vel affinitatis impedi-
mentum nuptijs obstaret ^b. Si
verò sponsalia etiã carnis com-
mixtio fuerit subsequuta, iam
matrimonium iuris interpre-
tatione censebitur: at si duntaxat
ad copulam enisi fuerint,
nec perfecerint, quod cupie-
bant, ex hoc haudquaquam ma-
trimonium censebitur contra-
ctum ^c.

Illud non ignorandum est,
sponsalia ad futuras nuptias
præparandas, tanquam exor-
dium, præmissa, etsi iurata e-
tiam sint, per aliud tamen ma-
trimonium præsentibus verbis
perfectum dissolui ^d.

Ætas sponsalibus contrahen-
dis apta est, post septem annos.

DE DESPONSATIONE

Impuberum,

TITVLVS X.

Via circa impuberū spon-
salia quædam iura præci-
pua seruantur, idcirco de
his hoc speciali titulo, quàm
breuissimis verbis poterimus,
dicendum est.

Impuberes igitur matrimo-
nium contrahere non possunt:
quod etiam superiore titulo do-
cuimus. Et impuberes dicun-
tur, qui propter ætatem gene-
rare non possunt. Magnæ ta-
mè alicuius necessitatis causa,
putà pacis conciliandæ, quan-
doq; talis coniunctio concedi
solet ^e. Sponsalia quidem im-
puberibus, dum septennium
excesserint, vt etiam supra dixi-
mus, habere licet: à quibus ta-
men, vbi ad pubertatem vterq;
pervenerit, poterunt discedere.

Sed si eorum alter id ætatis
maturiùs attigerit, alterum ta-
men, quoad ille etiam eò ætatis
pervenerit, præstolari erit ne-
cesse. Sin eorū alter iam tum,
cùm sponsalia facta sunt, matri-
monio maturus esset, non lice-
bit ei à sponsalibus discedere,
nisi & eius còsors pubes factus
in id consenserit ^f, nihil suffra-
gante callida verborum inter-
pretatione, vt inter impuberes
matrimonium consistere possit,
ad eò vt quavis huiusmodi ver-
ba emanarint, quibus præsens
matrimonium significetur, spon-
salia tamen duntaxat efficiantur
g: nec quicquam proderit, quòd impuberes hi sponsali-

Mm 3

a c. 2. eo. tit.

b c. 4. de spon-
sal. c. inue-
nis. c. ad au-
dientiam.
ext. co. c. 1.
in 6.

c antepe. c.
c. fi. ext. co.

d c. sicut ex li-
teris. ex. co.

e c. 2. ext. co.

f c. de illis. ex.
cod.

g c. fi. ext. co.

*a. attestatio-
tiones.*

*b. c. literas. ex.
cod.*

*c. uni. in pri.
eo. tit. in 6.*

*d. c. duo pueri,
ex. cod.*

*e. c. iuuenis. de
Sponsal.*

*f. c. un. in fl.
in 6.*

bus contractis ad carnis copu-
lam sint enisi ^a. Quem admo-
dum autem ab impuberibus
matrimonium contrahi non po-
test, ita etiam ab infantibus
sponsalia contrahi prohiben-
tur, cum eorum nullus sit con-
sensus: quare ab his contracta
sponsalia ne publicæ quidem
honestatis iustitiam parient ^b:
quod etiam supra docuimus.
Nec ætate iusta superveniente
quicquam eis roboris accedet,
nisi per cohabitationem & con-
suetudinem eorum mutuam,
aut aliud factum, vel verbum
eorum aliquod appareat, eos
in eadem voluntate maiores
septennio factos perseverare ^c.
Quo tamé casu per subsequens
aliud matrimonium solui po-
terunt ^d. Planè si maior septen-
nio minoré septennio duxerit
vxorem, & ad se traduxerit, ex
hoc publicæ honestatis iustitia
orietur ^e.

Porro ex sponsalibus, quæ pa-
rentes pro filijs puberibus, vel
impueribus contrahunt, filij
sive tacite, sive expressè cõsen-
sint, obligantur, et ex eis publi-
cæ honestatis iustitia oritur ^f.

DE DIVORTIIS,

TITVLVS XI.

Vod diximus supra, Di-
uortium hodie iure diuino
prohiberi, de matrimonijs
secundum leges Canonicas con-
tractis intelligendum est: ma-

trimonia verò legibus Canoni-
cis interdicta, non dubium est,
quatenus de facto processerint,
retractari: quos casus ferè su-
pra recensuimus, quæ tamen
dissociatio absque iudicio Ec-
clesiæ fieri non debet ^g. Item
cum mulier viro absente, cuius
de morte falsum nuntium acce-
perat, alteri sese copulauit, eo
post reuerso, quem mortuum fal-
sò crediderat, posteriore matri-
monio dimisso, ad prius quàm
citissimè redire est compen-
denda ^h. Item si coniugum in-
fidelium alter ad Christum con-
vertatur, altero in veteri errore
perseuerante, & vel cohabita-
tionè detrectante, vel blasphem-
iæ causam præbente, poterit
ad alias nuptias absque Ecclesiæ
licentia transire ⁱ. Illo quoque
casu diuortium permittitur, cum
diuersæ religionis homo, qui
ex sua lege plures vxores habe-
bat, ad nostram postea religio-
nem melioribus auspicijs mi-
grans, cæteras omnes præter
primam dimittere compellitur
ex nostræ legis præceptis, vel ad
primam redire, quam alia su-
perducta repudiauerat ^k. Sed
si contingat coniuges Christia-
nos quandoque à se invicem se-
parati ob altervtrius fortè adul-
terium, vel aliam similem cau-
sam, non tamen id propriè erit
diuortium: quia matrimonij
vinculū solutum ex hoc non est.
Vnde neuter eorum altero su-
perstite

*g. c. 3. de di-
uort.*

*h. c. 1. 2. c. 3.
34. q. 1.*

*i. c. quanto. de
diuort.*

*k. ca. gaude-
mus. eo. tit.*